

доколко малцинствата продуцират малцинствена литература, дали, откога и в каква степен се идентифицират с нея. Защото няма съмнение, че не може автоматично да се отнасят към малцинствената литература произведенията, създадени от автори, чийто етнически произход ги отграничава от доминиращото мнозинство. Историята разполага с неограничен брой примери, в които текстове от подобни автори безпроблемно присъстват в основната линия на словесността. Подобно положение по-скоро представлява нормата в империите и въобще в държавите и обществата поне до към XVIII в. Краят на XX в. също предлага подобни примери, които съществуват успоредно с малцинствената литература.

Струва ми се, че устната словесност и отчасти най-елементарни образци на популярната литература, създавана в рамките на България, са основни идентификационни ядра за малцинствата като такива в България. От образците на писмената словесност относително по-голямо значение имат произведения, създавани извън териториалните граници на България, които при това се радват на популярност и сред етнически българи - „Чучулигата“ на Рищад Нури, „Алексис Зорбас“ и „Капитан Михалис“ на Никос Казандзакис и пр.

Съществуват и неофициални, дори непечатани пластове в популярната литература. Те се разпространяват от ръка на ръка, правят опити да достигнат до по-широка аудитория, но по правило не влизат в официално очертаните граници на литературата. Те се разпространяват между специфични възрастови или други групи (като учител преди двадесетина години съм попадал на подобни кратки текстове сред ученици - мюсюлмани и християни). В по-ново време се натъкнах на няколко подобни текста като член на журито на конкурса за криминален разказ „Агата“ през 1998 и 1999 г. Това бяха доста еднотипни произведения, подписани с турски имена и с герои турци. В сюжетите им би могло да се потърсят манталитетни особености, които да служат и като маркери на етническа идентичност и дори на някакви етномитологически сюжети. Доколкото ми е известно подобни текстове все още са част от някаква специфична народна литература и, доколкото се разпространяват, това става извън утвърдените канали.

Особено интересен случай представлява литературата, писана от евреи. При тях националната идентичност и усещането за приобщеност към една древна традиция не подлежат на съмнение. Струва ми се, че в световен мащаб проблемът за еврейската светска